

אם חכם בני

תלמידי הישיבות צעירי הצאן מחדשים וכותבים

פרשת ויחי - שנה א' גליון י"ב

לדבר רק על הצרות?

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ויקרבו ימי ישראל למות (מז כח-כט) שאל הב' צבי פיקרסקי ב"ר משה (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) למה מפרט התורה את כל הצרות והתלאות של יעקב בפרטי פרטים כגון הצרות עם עשו, לבן ואח"כ עם מכירת יוסף ומשא"כ בשבע עשר שנותיו הטובים התורה לא מספר לנו כלום? ותירץ הב' נפתלי העניג ב"ר שלמה (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) דרואים אנו בפרשת וישב 'ביקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף ומזה לומדים שמשלוח לא יוצא תועלת לצדיק בעולם הזה, תועלת יוצא רק מנסיונות. והב' מיכאל בער פרנס ב"ר ארי' לייבוש (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) מתרץ שהתורה מלמדינו שאפשר להיות צדיק ועובד ד' כיעקב אבינו על אף כל מיני צרות וייסורים שעוברים. והב' אברהם שמחה בראדט ב"ר שמעון (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) מתרץ דהתורה אינו ענין של סיפורי מעשיות אלא לימוד של מעשי אבות סימן לבנים על כן מאריך התורה בשנותיו הקשים כי שם יש לימוד לדורות הבאים:

כל מה דעבד רחמנא לטב עבד

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מט א) פרש"י בקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה והתחיל אומר דברים אחרים. מציין הב' שמואל פנחס

הפרשה סתומה כבר לפני 17 שנים הטובות של יעקב?

ויחי יעקב בארץ מצרים (מז כח) ברש"י למה פרשה זו סתומה, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם של ישראל מצרת השעבוד. ד"א שבקש לגלות את הקץ ונסתם ממנו. שאל הב' אברהם יעקב פריעדמאן ב"ר עמרם (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) בשלמה לסותם בתחילת הפרק המדבר על אחרית הימים (מט א) דשם ביקש לגלות הקץ או בפסוקים המדברים על פטירת יעקב אבל למה נמצא הסתומה דווקא לפני 17 השנים הטובות של יעקב? ותירץ דאנו רואים דוגמא לכך בפרשת חי שרה בפסוק ותמת שרה בקרית ארבע דרש"י מפרש "בקרית ארבע" על שם ד' זוגות שנקברו שם איש ואשתו. ואף על פי שבאותה שעה עדיין לא נקברו עדיין הכתוב כבר קורא למקום קרית ארבע על שם העתיד וגם כאן הפרשה מתחיל עם הסתומה על שם מה שעתיד לקרות בפרשה זו. והב' מיכאל בער פרנס ב"ר ארי' לייבוש (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) תירץ דכמו שאנו רואים בפרשת ואלה תולדות יצחק בן אברהם ופרש"י שם 'יעקב ועשו האמורים בפרשה'. כלומר, על אף שתחילת הפרשה עוסק ביצחק ורבקה בשעה שעדיין לא היה להם ילדים בכלל, עדיין הפרשה מתחיל קודם כל עם יעקב ועשו שנולדו רק אח"כ, כי יעקב ועשו הם עיקר הפרשה ועיקרה של פרשת ויחי היא הסתלקות השכינה מיעקב ובוזה והתחלת השיבוד.

חיוו הכלליים ראוי לכתובה ויהי דהיינו לשון צער על
פטירתו:

מה בין ישראל או יעקב?

ויקרבנו ימי ישראל למות (מזו כט) שאל הב' משה

דוד על לענבוניגען ב"ר אברהם (ראחמסטריווקא

לעיקוואוד) למה שינה הכתוב מלשון הפסוק הקודם

דשם כתב יעקב וכאן כתב ישראל? ותירץ הב' ישראל

מרדכי נייחויז ב"ר יונתן (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) דידוע

שהשם יעקב מראה על מדריגה קמנה והשם ישראל

מרמז על מדריגה יותר גבוה על כן כשמדברים על חיי

יעקב מזכירין יעקב אבל כשמדברים על סמוך

לפטירתו דאז כבר גמר להשלים את עצמו למקום הכי

גבוה שאפשר לבשר לבשר ודם מזכירין את השם ישראל.

זינגער ב"ר יהושע העשיל (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) דלכאורה

נראה שקרה כאן דבר לא טוב בזה שנסתלקה ממנו

השכינה, אבל כשמתבוננים רואים שזה חסד השם כי

בזה זכינו לברכת יעקב שלולי זה לא היינו זוכים

להברכות:

מה בין ויחי לויחי?

ויחי יעקב בארץ מצרים, ויהי ימי יעקב (מזו כח)

שאל הב' **צבי פיקרסקי** ב"ר משה (ראחמסטריווקא

לעיקוואוד) למה שינה הכתוב מויחי לויחי, למה לא כתב

בשניהם ויחי או בשניהם ויהי? ותירץ הב' אברהם

סאסמאן ב"ר יעקב יצחק (ראחמסטריווקא לעיקוואוד) דכיוון

שיעקב למד תורה עם מנשה ואפרים במשך השבע

עשרי שנים על כן מאוד ראוי לכתוב 'ויחי' כי זה היא

חיים אמיתיים משא"כ כשהכתוב מפרט את שנתיו